

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

27.06.2017 р. № 14-рш

м. Запоріжжя

Справа № 02/08-17

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень та розслідувань територіального відділення про попередні висновки від 06.06.2017 № 02-72-спр та матеріали справи №02/08-17 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради (71100, Запорізька область, м. Бердянськ, пл. Єдності, буд. 2, код за ЄДРПОУ – 25969699) (далі - УЖКГ Виконкому),

ВСТАНОВИЛА:

За результатами дослідження ринку послуг з вивезення побутових відходів (на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 15.02.2017 за №13-01/49) в межах м. Бердянськ на предмет дотримання у 2014 – 2016 роках законодавства про захист економічної конкуренції, в діях УЖКГ Виконкому було виявлено ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг зі збирання та перевезення ТПВ.

В зв'язку з цим, розпорядженням адміністративної колегії Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – тервідділення) від 31.03.2017 № 17-р у відношенні УЖКГ Виконкому було розпочато розгляд справи № 02/08-17, про що листом від 31.03.2017 № 02-18/07-797 УЖКГ Виконкому було повідомлено.

Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради (далі – УЖКГ Виконкому) є структурним підрозділом виконавчого комітету Бердянської міської ради і створено для реалізації державної політики і політики органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунального господарства міста, що перебуває у комунальній власності. УЖКГ Виконкому є юридичною особою, організаційно-правова форма – орган місцевого самоврядування, ідентифікаційний код юридичної особи – 25969699. Дата державної реєстрації юридичної особи: 01.03.2001.

Відповідно до Єдиного державного реєстру відомостей про юридичну особу: дата запису: 22.08.2008, номер запису: 1 099 120 0000 002739.

Види діяльності УЖКГ Виконкому за КВЕД 84.11 - державне управління загального характеру.

Місцезнаходження УЖКГ Виконкому: 71100, Запорізька обл., місто Бердянськ, площа Єдності, будинок 2.

Відповідно до пункту 1 статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами, зокрема, міських рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створені радами виконавчі органи.

Одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які мають вплив на конкуренцію.

Правові відносини щодо діяльності у сфері поводження з відходами, визначення основних умов, вимог і правил щодо екологічно безпечного поводження з відходами, зокрема регулюються Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про відходи», «Про житлово-комунальні послуги», Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року №1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів» (далі – Порядок).

Відповідно до визначень термінів, наведених у статті 1 Закону України «Про відходи»:

- побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;

- тверді відходи - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням;

- рідкі відходи - побутові відходи, що утворюються у будинку за відсутності централізованого водопостачання та каналізації і зберігаються у вигрібних ямах;

- послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.

Пунктом п'ятдесят п'ятим частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції міських рад віднесено вирішення питання щодо визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Статтею 35-1 Закону України «Про відходи» визначено, що збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюються юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Пунктом першим Порядку визначено, що цей Порядок визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.

Пунктом четвертим Порядку визначено, що підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою державною адміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами (далі – організатор конкурсу) у порядку, встановленому законом.

Абзацом першим пункту тридцятого Порядку визначено, що організатор конкурсу протягом не більше як п'яти робочих днів з дня проведення конкурсу вводить у дію відповідним актом рішення конкурентної комісії щодо визначення переможця конкурсу на певній території населеного пункту, межі якої були визначені умовами конкурсу, та зазначає строк, протягом якого виконавець має право надавати такі послуги, але не менш як п'ять років.

Отже, підставою для прийняття органом місцевого самоврядування рішення про визначення виконавців послуг з вивезення, зокрема із збирання та перевезення побутових відходів є рішення конкурсної комісії щодо визначення переможця конкурсу на певній території населеного пункту.

На теперішній час виконавцем послуг з вивезення побутових відходів з території приватного сектору міста визначено комунальне підприємство «Бердянськекотранс» Бердянської міської ради (відповідно до рішення Бердянської міської ради від 11.12.2012 №3 «Про визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів з території приватного сектору міста»).

Листом від 03.03.2017 № 01-1355/35 виконавчий комітет Бердянської міської ради повідомив, що 18.07.2014 Бердянською міською радою було прийнято рішення №17 «Про проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів», яким вирішено:

- провести конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів з одноквартирних житлових будинків міста (приватний сектор міста);
- визначити організатором конкурсу управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради;
- затвердити склад комісії з проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів з приватного сектору міста;
- управлінню житлово-комунального господарства здійснювати всі дії, пов'язані з проведенням конкурсу у строгій відповідності до вимог чинного законодавства;
- організатору конкурсу - управлінню житлово-комунального господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради: підготувати конкурсну документацію та провести конкурс у відповідності до вимог чинного законодавства; за результатами конкурсу підготувати та надати на розгляд чергової сесії Бердянської міської ради проект рішення щодо визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів з території приватного сектору в кожному мікрорайоні міста;
- відповідальність за виконання цього рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради;
- контроль за виконанням цього рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань житлового, комунального господарства, енергозбереження, транспорту та зв'язку, з питань екології та раціонального природо використання, з питань управління комунальною власністю.

За інформацією УЖКГ Виконкому (лист від 29.03.2017 № 442) в період з 2014 по 2016 роки конкурс на надання послуг з вивезення побутових відходів з території приватного сектору в м. Бердянськ не проводився.

Тобто, управлінням житлово-комунального господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради не проведено конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів з одноквартирних житлових будинків міста (приватний сектор міста).

В листі від 29.03.2017 № 442 УЖКГ Виконкому зазначило, що конкурс з надання послуг із вивезення ТПВ не проводився з наступних підстав.

1. «Причини невиконання рішення Бердянської міської ради від 18.07.2014 №17 «Про проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів» мають об'єктивний характер та полягають у неузгодженості окремих законодавчих актів в сфері поводження з побутовими відходами та певними проблемами з реалізації визначених норм порядку проведення конкурсу. Зокрема, щодо дотримання термінів проведення конкурсу, визнання переможця та затвердження тарифів» (мова оригіналу).

При цьому УЖКГ Виконкому посилається на:

- пункт 30 Порядку в якому, зокрема, зазначено, що організатор конкурсу протягом не більш як п'яти робочих днів з дня проведення конкурсу вводить у дію відповідним актом рішення конкурсної комісії щодо визначення переможця конкурсу.

- пункт 31 Порядку в якому визначено, що з переможцем конкурсу протягом десяти календарних днів після прийняття конкурсною комісією рішення укладається договір на

надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту відповідно до типового договору;

- Порядок виведення до споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності на про врахування відповідної позички територіальних громад, затверджений Комітетом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.07.2012 № 390, який визначає механізм доведення до споживачів інформації, що виробляють або надають житлово-комунальні послуги (об'єкт - суб'єкт господарювання), до відома споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності на врахування відповідної позички територіальних громад при встановленні тарифів на житлово-комунальні послуги;

- пункт 6 статті 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» де зазначено, що у разі зміни цін/тарифів на житлово-комунальні послуги документація з приводу не менше ніж за 15 днів до введення їх у дію повідомляє про це споживачів з постійним на рішення відповідних органів.

Проте, паведена УЖКГ Виконкому інформація не стосується питання, що є предметом розгляду справи №02/08-17, а саме: організатору конкурсу - управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради - необхідно забезпечити дії, пов'язані з проведенням конкурсу: підготувати конкурсну документацію та провести конкурс у відповідності до вимог чинного законодавства; за результатами конкурсу підготувати та надати на розгляд чергової сесії Бердянської міської ради проект рішення щодо визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів з території приватного сектору в кожному мікрорайоні міста.

2. «...відповідно до пп.7 п. 5 Порядку конкурсна документація повинна містити інформацію щодо меж певної території населеного пункту, де планується надавати послуги з вивезення побутових відходів: для міста – у межах не менше одного району, але м. Бердянськ не має розмежування території на райони» (злова оригіналу).

Згідно з пунктом 5 Порядку для проведення конкурсу організатор конкурсу готує конкурсну документацію, яка містить, зокрема, характеристику території, де повинні надаватися послуги з вивезення побутових відходів: розміри та межі певної території населеного пункту та перелік розміщених у зазначених межах об'єктів утворення побутових відходів, середню відстань до об'єктів поводження з відходами та їх місцезнаходження та характеристику об'єктів утворення побутових відходів за джерелами їх утворення.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про відходи» джерело утворення побутових відходів - об'єкт, на якому утворюються побутові відходи (житловий будинок, підприємство, установа, організація, земельна ділянка).

Тобто, організатор конкурсу має право самостійно визначити перелік об'єктів утворення побутових відходів та, відповідно, межі району, в якому буде надаватися послуга з вивезення побутових відходів.

В місті Бердянськ послуги з вивезення твердих побутових відходів, крім комунального підприємства «Бердянськкотранс», надають: ТОВ «Керуюча компанія «Коменерго-Бердянськ», ФОП Галіш В.М., ФОП Рогожинар О.В., ФОП Бауер О.П., ФОП Бауер А.В., ФОП Бауер О.А., ФОП Бауер В.А., ФОП Поляцький В.А., ФОП Петикіна В.І.

Тобто, товарний ринок з вивезення ТПВ є потенційно конкурентним.

Відповідно до третього пункту Порядку, учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, а також, які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 21 Закону України «Про житлово-комунальні послуги». При цьому, будь-яких інших обмежень, щодо участі у такому конкурсі Порядок не містить, а, отже, конкурс є відкритим для всіх претендентів.

Таким чином, непроведення, всупереч вимогам чинного законодавства, конкурсу з надання послуг із вивезення ТПВ обмежує право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку надання послуг із вивезення ТПВ.

Крім того, надання права здійснювати вивезення побутових відходів без участі у конкурсі звільняє суб'єктів господарювання від потреби пропонувати для здобуття права на надання такої послуги, кращі умови її надання, тобто використовувати власні досягнення для отримання переваг порівняно з іншими суб'єктами господарювання.

Разом з тим, проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів з одноквартирних житлових будинків міста (приватний сектор міста) сприятиме створенню конкурентного середовища на цьому ринку та покращенню якості послуг.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Таким чином, непроведення управлінням житлово-комунального господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради з липня 2014 року до травня 2017 року конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів з одноквартирних житлових будинків міста (приватний сектор міста) може призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів на підпорядкованій території.

Враховуючи вищевикладене, бездіяльність управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради, яка полягає у непроведенні з липня 2014 року до травня 2017 року конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів з одноквартирних житлових будинків міста (приватний сектор міста) Бердянськ, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг зі збирання та перевезення ТПВ.

На подання з попередніми висновками від 06.06.2017 №02-72-спр по справі №02/08-17 УЖКГ Виконкому будь-яких заперечень або пояснень не надало.

На підставі вищевикладеного, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правил розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 №5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 14 березня 2012 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати бездіяльність управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради, яка полягає у непроведенні з липня 2014 року до травня 2017 року конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів з одноквартирних житлових будинків міста (приватний сектор міста) Бердянськ, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді

антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг зі збирання та перевезення ТТВ.

2. Зобов'язати управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради припинити порушення, зазначене у пункті 1 рішення, шляхом проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів з одноквартирних житлових будинків міста (приватний сектор) Бердянськ.

Термін виконання – 2 місяці з дня отримання цього рішення.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

О.М. Білий